

عکس: فارس

گفت و گوی «ایران» با رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران به مناسبت روز جانباز

ایثارگران سرمایه های فرهنگی بزرگی برای کشور هستند

یاسمن صادق شیرازی
روزنامه‌نگار

آمارها می گوید ۳ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر از جمعیت کل کشور را جامعه ایثارگران تشکیل می دهد. ازاین رو توجه به مطالبات و خدمت رسانی به خانواده معظم شهدا جانبازان و ایثارگران از مهمترین اولویت های دولت دوازدهم است. دکتر روحانی از همان روزهایی که بر صندلی ریاست جمهوری نشست به دیدار خانواده های معظم شهدا و ایثارگران رفت و چهره به چهره با آنها دیدار و گفت و گو کرد تا از نزدیک در جریان مشکلات و مطالبات آنها قرار گیرد. در همان روزها رئیس جمهوری دستور داد تا بنیاد شهید قانون جامع خدمات رسانی ایثارگران را به طور کامل اجرایی کند. سید محمد علی شهیدی رئیس سازمان بنیاد شهید و امور ایثارگران می گوید ایثارگران سرمایه های معنوی و فرهنگی بزرگی برای دولت هستند و ما افتخار می کنیم که خدمتگزار این عزیزان و خانواده های آنان هستیم. وی می افزاید: دولت دوازدهم به طور جدی پیگیر موضوعات این عزیزان است چرا که خودمان را متعهد به خانواده این عزیزان می دانیم. در همین باره با او به گفت و گو نشسته ایم.

■ **شما پنج سال است که مسئولیت ریاست بنیاد شهید و امور ایثارگران را بر عهده دارید، مهم‌ترین چالش‌های جانبازان و خانواده‌های آنها در چه بخش‌هایی است؟ برای حل این چالش‌ها و مشکلات چه برنامه‌ای اندیشیده شده است؟**

درمان، اشتغال و تأمین مسکن از مهم‌ترین موضوعات مبتلا به جامعه ایثارگری بویژه جانبازان و خانواده‌های معظم آنها است. درباره موضوع بهداشت و درمان درمجموع ۷۷۱ هزار نفر از جامعه ایثارگری که تحت پوشش دستگاه های اجرایی دیگر نیستند از طرف بنیاد شهید و امور ایثارگران تحت پوشش بیمه پایه و یک میلیون و۶۶۰هزار نفر تحت پوشش بیمه تکمیلی قرار گرفته‌اند که بخش عمده این جمعیت را جانبازان و خانواده‌های آنان تشکیل می‌دهند. با توجه به مفاد قانون جامع خدمات‌رسانی ایثارگران و با توجه به قراردادهای منعقده بیمه تکمیلی درمانی، هزینه درمان جانبازان به‌صورت رایگان انجام می‌شود. همچنین صندوق سلامت ایثارگران با هدف تأمین هزینه‌های درمانی مازاد از تعهدات بیمه‌های همگانی و تکمیلی و درمان‌های خاص ایثارگران و ایجاد آسودگی خیال ایثارگران ایجاد شده است. از طرفی ۱۶۰ هزار ایثارگر نیز در برنامه پایش سلامت خانواده شهدا و جانبازان نیز از طریق این برنامه تحت پایش سلامت قرار گرفتند.

■ **لطفاً آماری از خانواده ایثارگران اعلام کنید؟**

۳ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر از جمعیت کل کشور را جامعه ایثارگری تشکیل می‌دهد. از این بین ۵۷۸ هزار نفر آنها جانباز هستند و تحت پوشش خدمات سازمان بنیاد شهید و امور ایثارگران قرار دارند که با احتساب خانواده‌هایشان حدود دو میلیون و ۲۰۰هزار نفر می‌شوند. از این میان ۸ هزار نفر از جانبازان را زنان و ۷۷۰ هزار نفر آنها اقلیت‌های دینی هستند.

■ **برای ارائه خدمات پزشکی به مناطق محروم که شرایط شان به نسبت از سایر جانبازان خاص‌تر است چه اقداماتی صورت گرفته است؟**

با برنامه‌ریزی‌های انجام شده برای حضور پزشکان در مناطق محروم طی سال‌های ۹۲ تا ۹۶ درمجموع ۸۸ تیم متخصص در استان‌های کم برخوردار حضور یافتند و حدود ۷ هزار و ۷۰۰ نفر از جامعه ایثارگری بویژه جانبازان از طریق این طرح درمان شدند. سعی کردیم تجهیزات پزشکی به شکل مطلوب تری در اختیار این قشر قرار گیرد و از متخصصان خارج از کشور برای درمان ایثارگران استفاده بیشتری شود.

■ **حجم مشکلات ایثارگران نشان می دهد تعداد زیادی از سازمان‌های مربوطه در وظایف‌شان کوتاهی کردند. بفرمایید در حال حاضر چه بخش‌هایی از قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران در کشور اجرا می‌شود و چه بخش‌هایی از این قانون هنوز مغفول مانده است؟**

در حال حاضر بیش از ۸۷ درصد مواد و احکام قانون مذکور به مرحله اجرا رسیده است و اجرای مابقی آن نیز در دستور کار قرار دارد. در مورد ۱۳درصد باقی مانده مستلزم تأمین بودجه و بار مالی آن است که در تلاش برای تصویب و اجرای آن هستیم که در صورت تأمین و اختصاص منابع لازم، این احکام نیز اجرایی خواهد شد. این مواد شامل ماده۲۴ موضوع بازنشستگی پیش از موعد همسران شهدا و جانبازان و ماده ۴۵ مربوط به تهیه خودرو برای جانبازان ۲۵ تا ۴۹ درصد است که با تشخیص کمیسیون پزشکی محدودیت حرکتی دارند. موارد قانونی مرتبط با تأمین مسکن ایثارگران غالباً از طریق اعطای تسهیلات بانکی (وام مسکن) براساس احکام و آیین نامه اجرایی صورت می‌گیرد که بر این اساس تعداد زیادی از ایثارگران مشمول، با استفاده از تسهیلات صاحب خانه می‌شوند. در زمینه بهداشت و درمان پرداخت صد درصد هزینه‌های درمانی ایثارگران توسط این بنیاد صورت می‌پذیرد و آیین‌نامه اجرایی به تصویب هیأت وزیران رسیده و در حال اجرا است. در حوزه استخدام از ظرفیت‌های قانونی ۲۵درصد استفاده شده و همچنین برای خوداشتغالی با تشکیل صندوق اشتغال و کارآفرینی اقدامات خوبی در حال اجراست. در بخش امور اداری ایثارگران در قالب قانون حالت اشتغال، تسهیلات رفاهی از جمله وام، هدیه ازدواج، بیمه عمر و حوادث، فوق‌العاده ایثارگری، معافیت مالیاتی، مرخصی‌های استحقاقی آزادگان، معاضدت قضایی، رسیدگی به شکایات ایثارگران و کمیسیون ماده (۱۶) براساس ضوابط و مقررات از سوی دولت، بنیاد و سایر دستگاه‌های اجرایی در حال انجام است. در امر ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، با تشکیل و راه‌اندازی شورای عالی توسعه و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت اقدام شده است، موضوع مربوط به نقل و انتقال دانشجویان و تغییر رشته آنان، نگهداری اسناد، تجلیل و حمایت از نخبگان علمی و کمک هزینه تحصیلی دانشجویان و اختصاص سهمیه هیأت علمی دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی به ایثارگران در حال انجام و اقدام است. از طرف دیگر اجرای بخش احکام ایثارگران در برنامه ششم توسعه نیز آغاز شده و بخشی از آیین‌نامه‌های اجرایی آن نیز برای تصویب به‌هیأت محترم دولت ارسال شده است. تمامی سازمان‌ها موظف هستند که در خصوص ایثارگران موارد قانونی را رعایت نمایند و چنانچه مشکلی در این زمینه وجود داشته باشد اقدامات حقوقی و قانونی لازم از طریق بخش حقوقی بنیاد انجام خواهد شد.

■ **برخی از جانبازان به درصدهایی که برای آنها تعیین شده معترض هستند. با توجه به این مسأله، بنیاد برنامه‌ای برای رسیدگی و تجدید نظر دارد؟**

در طول ۵ سال گذشته برای بررسی درخواست‌های جانبازان عزیز در این زمینه بیش از ۱۸۵ هزار پرونده در کمیسیون پزشکی بررسی شده است. به تبع آن بنیاد وظیفه دارد به اعتراضات جانبازان نسبت به درصد جانبازی بر اساس قوانین، مقررات و مستندات و بویژه تأییدیه کمیسیون پزشکی اقدام کند. در این راستا پس از دریافت درخواست جانبازان در بنیاد محل پرونده و بررسی توسط آن پزشک مشاور کمیسیون پزشکی مدارک جدید جانباز در خصوص آسیب‌های جنگی یا عوارض آنها رؤیت یا درخواست می‌شود و در نهایت جانباز به کمیسیون پزشکی استان دعوت می‌شود تا بررسی مجدد در مورد ایشان انجام پذیرد. لذا بنیاد تمام تلاش خود را می‌کند که حقی از این عزیزان تضییع نشود کما اینکه طی این سال‌ها برای بسیاری از جانبازان تغییر درصد صورت گرفته است. اما در مواردی هم درخواست تعدادی از این عزیزان به‌دلیل عدم تأیید کمیسیون پزشکی یا نقص مدارک مورد تأیید قرار نمی‌گیرد و این یک موضوع طبیعی است ولی چنانچه اعتراضی در این حوزه مطرح باشد بنیاد اعتراضات را در کمیسیون تجدید نظر و کمیسیون عالی و حضوری بررسی می‌کند.

■ **مشکل بیکاری یکی از مسائلی است که تعدادی از جانبازان دچار آن هستند. بنیاد چه اقداماتی در راستای اشتغالزایی برای آنها انجام داده است؟ در مورد خانواده‌های جانبازان و شهدا چطور؟**

موضوع دیگر اشتغال جامعه ایثارگری است. امروز موضوع بیکاری یکی از مسائل مطرح در جامعه است که ما در بنیاد شهید و امور ایثارگران تلاش می‌کنیم با برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های مختلف در این زمینه گام‌های مناسبی برداریم. در این رابطه یکی از اقدامات بنیاد تشکیل صندوق اشتغال و کارآفرینی ایثارگران بوده است. از طریق این صندوق تاکنون ۱۷۰۰میلیارد ریال تسهیلات جهت اشتغال ایثارگران پرداخت شده است. همچنین ارائه خدمات توانمندسازی شغلی، فعالیت های مرتبط با زیرساخت اشتغال و پیگیری استخدام ایثارگران در دستگاه‌های دولتی و غیر دولتی بر اساس سهمیه‌های قانونی از دیگر فعالیت‌های قابل اشاره در این زمینه بوده است که از طریق فعالیت‌های انجام شده در زمان دولت تدبیر و امید، بیش از ۹۲ هزار فرصت شغلی برای ایثارگران ایجاد شده است.

از دیگر چالش‌های بنیاد در زمان دولت یازدهم، موضوع مسکن ایثارگری است که طی این سال‌ها از طریق ارائه تسهیلات مسکن، واگذاری زمین و پرداخت کمک بلاعوض مسکن به این قشر سعی شده است مشکلات این حوزه نیز تا حد امکان رفع شود. به طوری که تا پایان سال ۹۶ بیش از ۲۲۳ هزار نفر از ایثارگران از تسهیلات مسکن، واگذاری زمین و پرداخت کمک بلاعوض مسکن برخوردار شده‌اند.

■ **در خصوص توانمندسازی و هدایت شغلی چطور؟**

یکی از برنامه‌هایی که جهت حضور فعال و مؤثر ایثارگران در مشاغل مختلف مورد توجه و تأکید بوده توانمندسازی و هدایت شغلی جامعه ایثارگری بویژه جانبازان و خانواده‌های جانبازان بالای ۲۵درصد است. در این رابطه برنامه‌هایی همچون مشاوره شغلی و فنی - تخصصی، طرح آموزش کاروزری، اردوهای راه اشتغال، برگزاری کارگاه‌های آموزشی، طرح رابطان اشتغال و حق همیاری اشتغال ایثارگران اجرا شده است. به‌عنوان نمونه در طول دولت های یازدهم و دوازدهم بیش از ۱۲۷ هزار نفر از ایثارگران از برنامه مشاوره شغلی و فنی - تخصصی و بیش از۷ هزار نفر از دوره‌های آموزش فنی - مهارتی و بیش از۴ هزار نفر از طرح کاروزری شغلی بهره‌مند شده‌اند. استخدام در دستگاه‌های دولتی و غیردولتی که در این زمینه علاوه بر پیگیری‌های لازم یکی از سیاست‌های اصلی درمانی بنیاد است و در سال‌های اخیر توسعه بیشتری یافته و با دعوت از متخصصان تراز اول دنیا در زمینه‌های تخصصی مختلف نسبت به درمان جانبازان در داخل کشور و بیمارستان‌های بنیاد با استفاده از تجهیزات و تکنیک‌های پیشرفته اقدام می‌شود و پیگیری درمانی این عزیزان بعد از درمان توسط پزشکان مدعو خارج از کشور توسط متخصصان داخل کشور که در روند درمان حضور داشته‌اند، پیگیری می‌شود. برای جبران زمان محدود سعی شده این متخصصان مدعو خارجی به‌صورت متناوب و چندبار در سال دعوت شوند. از طرفی با انجام نیازسنجی از جانبازان و براساس بیماری‌ها و مشکلات درمانی آنها نسبت به دعوت از افراد یا گروه‌های پزشکی اقدام می‌شود. به‌عنوان مثال در طول سال گذشته حدود ۲۵ نفر در قالب ۱۶ تیم به ایران دعوت و علاوه بر ویزیت ۱۲۵۰ نفر اقدام به ۲۶۰ مورد عمل جراحی روی ایثارگران شده است. لازم به توضیح است این برنامه شامل گروه‌های خاصی از جامعه هدف می‌شود و بنیاد سعی می‌کند از طرق مختلف به آنها اطلاع رسانی کند تا نسبت به رفع مشکلات آنان اقدام لازم صورت گیرد.

■ **در طول این سال‌ها نیاز به اعزام خارج از کشور نیز وجود داشته است؟**

در طول این ۵ سال، ۵۲ نفر از جانبازان به خارج از کشور برای معالجه اعزام شده‌اند.

■ **برای اوقات فراغت و ایجاد نشاط در ایثارگران هم برنامه‌هایی در نظر گرفته‌اید؟ برای خانواده‌های شهدا و جانبازان چطور؟**

برنامه‌هایی همچون برگزاری اردوهای تفریحی و سیاحتی و زیارتی، ورزش های همگانی و بومی محلی به صورت خانوادگی و کلاس‌های آموزشی در زمینه‌های مختلف علمی، هنری و ورزشی از اقداماتی است که در جهت اوقات فراغت ایثارگران و خانواده‌های آنها در نظر گرفته‌ایم. به طوری که تاکنون حدود بیش از ۸ هزار و۵۰۰ اردو زیارتی و سیاحتی برگزار شده است که بیش از ۸۵۰ هزار نفر از جامعه ایثارگری در این اردوها شرکت داشته‌اند.

■ **هر ساله برنامه‌هایی برای بازدید از خانواده شهدا توسط مسئولان و بالاترین مقام اجرایی کشور صورت می‌گیرد. برخی گله می‌کنند که مدیران اجرایی بنیاد کمتر با خانواده‌های شهدا و جانبازان ارتباط نزدیک دارند. برای این مطالبه، برنامه‌ای در نظر گرفته اید؟ قصد دارید تغییراتی انجام دهید؟**

سیاست و رویکرد بنیاد بر اساس آموزه‌های دینی، بیانات و رهنمودهای رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) مراجعه مسئولان و کارکنان بنیاد شهید به ایثارگران جهت ارائه خدمت در نزدیکترین محل و به کلامی بهتر در محل اقامت ایشان است که در آن اصل «مراجعه خادم به مخدوم» تجلی می‌شود. با این توصیف بنیاد شهید با تعریف و تدوین «طرح سپاس» گام بلندی را در این زمینه برداشته است. هر سال در قالب طرح سپاس از حدود ۴۰۰ هزار نفر از ایثارگران به‌وسیله مسئولان بازدید به عمل می‌آید و یکی از برنامه‌های اصلی بنیاد که به صورت برنامه‌ریزی شده و مستمر در حال اجرا است دیدار از خانواده‌های شهدا و ایثارگران و جانبازان معظم است.البته به تبع آن همواره امکان حل برخی از مشکلات ایثارگران باقی می‌ماند و لازم است که هم مسئولان بنیاد بیشتر تلاش کنند و هم سایر مسئولان اجرایی کمک کنند تا خدمتی به جامعه ایثارگری بویژه جانبازان عزیز کرده باشیم.

> یکی از اقدامات بنیاد تشکیل صندوق اشتغال و کارآفرینی ایثارگران بوده است. از طریق این صندوق تاکنون ۱۷۰۰ میلیارد ریال تسهیلات جهت اشتغال ایثارگران پرداخت شده است

> ۳ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر از جمعیت کل کشور را جامعه ایثارگری تشکیل می‌دهد. از این بین ۵۷۸ هزار نفر آنها جانباز هستند و تحت پوشش خدمات سازمان بنیاد شهید و امورایثارگران قرار دارند که با احتساب خانواده‌هایشان حدود دو میلیون و ۲۰۰هزار نفر می‌شوند. از این میان ۸ هزار نفر از جانبازان را زنان و ۷۷۰ هزار نفر آنها اقلیت‌های دینی هستند